

Saldoberekeningen voor KWIN-Vee 1998-1999

Caroline van Brake, PV

In het zogenaamde 'Prijzenoverleg Varkenshouderij' zijn de uitgangspunten en normen voor de bedrijfsbegrotingen voor de langere termijn vastgesteld. Het te verwachten saldo per gemiddeld aanwezige zeug per jaar bedraagt **f 808,-** (exclusief rentekosten). Voor de vleesvarkenshouderij is het te verwachten saldo per gemiddeld aanwezig vleesvarken **f 137,-** per jaar (exclusief rentekosten).

Ieder jaar werken het PV en IKC-Landbouw een voorstel uit van normen voor de te verwachten saldo's voor de langere termijn, Samen met deskundigen uit de sector worden in het zogenaamde 'prijzenoverleg varkenshouderij' de normen en saldo's uiteindelijk vastgesteld. Deze normen worden ieder jaar gepubliceerd in de bundel Kwantitatieve Informatie veehouderij. KWIN-vee 1998-1999 zal in juli 1998 verschijnen en is dan te bestellen door f 53,- over te maken op Rabobanknummer 11.25.54.989 van het Praktijkonderzoek Rundvee, Schapen en Paarden in Lelystad, onder vermelding van KWIN-Vee 1998-1999.

Methodiek

Voor het opstellen van de normen voor de saldoberekeningen wordt de volgende methodiek gebruikt:

- inschatting maken van het toekomstige saldo op basis van de saldi in het verleden volgens TEA;
- eventuele aanpassing van het te verwachten saldo vanwege recente of te verwachten trendbreuken en/of andere structurele wijzigingen, nationaal en internationaal;
- inschatting maken van de toekomstige voerprijzen als belangrijkste variabele kostenpost;
- eventuele aanpassing van het te verwachten saldo op basis van de ontwikkelingen van technische en economische kengetallen;
- eventuele aanpassing van het te verwachten saldo op basis van de ontwikkeling van de vaste kosten,

Saldoberekeningen

Statistische analyse van de saldi over de periode 1980 tot en met 1997 levert voor de zeughou-

derij voor 1997 een schatting van het saldo op van f 952,- (inclusief rentekosten) per gemiddeld aanwezige zeug per jaar. Voor de vleesvarkenshouderij wordt met deze methode voor 1997 een saldo berekend van f 159,- per gemiddeld aanwezig vleesvarken per jaar. Als gevolg van de in 1996 én 1997 beduidend betere saldo's in 1996 én 1997 dan verwacht zou mogen worden op basis van het zesjaarlijks voortschrijdende gemiddelde saldo in zowel de zeugen- als vleesvarkenshouderij, worden de beide op basis van regressie-analyse berekende saldo's relatief te hoog ingeschat. Naar verwachting zullen de gemiddelde saldo's voor de langere termijn voor de zeugen- en vleesvarkenshouderij dichter bij het zesjaarlijks voortschrijdende gemiddelde saldo liggen (respectievelijk f 840,- per gemiddeld aanwezige zeug en f 147,- per gemiddeld aanwezig vleesvarken) dan bij de saldo's berekend op basis van regressie-analyse.

De gevolgen voor het saldo van de structurele ontwikkelingen op het gebied van welzijn, gezondheid, milieu en de volksgezondheid zijn, net als de gevolgen van de wet herstructurering en reconstructie en het op stapel staande nieuwe Varkensbesluit, op dit moment nog niet te overzien. Op de korte en middellange termijn zal met name de biggenprijs sterk onder druk komen te staan. Een nieuw evenwicht ten aanzien van de vraag naar en het aanbod van biggen en vlees zal de prijzen weer tot een zodanig niveau doen herstellen dat er ook in de toekomst sprake zal zijn van een rendabele varkenssector in Nederland. Dit betekent een redelijke voetwinst per gemiddeld aanwezig dier voor die bedrijven die het prijsdal overleven. Als gevolg van de gezondheidshemming zal het saldo per gemiddeld aanwezig dier beduidend lager zijn. Dankzij kwaliteitsverbete-

ring kan de opbrengstprijzen op de langere termijn worden gehandhaafd.

Van de (meng)voerprijzen wordt verwacht dat deze de komende jaren waarschijnlijk ongeveer op het niveau van het afgelopen jaar zullen liggen. De prijzen voor grondstoffen hebben een dalende lijn ingezet. Strengere eisen op het gebied van welzijn (rc-gehalte in zeugenvoeders), milieu (P- en N-verliesnormen, Minas) en de volksgezondheid (antibiotica) zullen een stijging van de voerprijs tot gevolg hebben.

De technische resultaten van dieren, opgelegd in een na ontruiming (ten gevolge van varkenspest)

goed gereinigde en gedesinfecteerde stal, zullen een (kortstondige) verbetering laten zien. De zeugenhouderij heeft echter als nadeel dat de bedrijven moeten (her)starten met een 'nieuwe', vaak jonge zeugenstapel. De resultaten van de zeugenhouderij zullen hierdoor pas over twee á drie jaar een duidelijke verbetering vertonen. Het is echter maar de vraag in hoeverre de bedrijven in staat zijn om deze verbetering in technische resultaten vast te houden. Als gevolg van de herstructurering, reconstructie en het Varkensbesluit zullen er versneld bedrijven afvallen. Doordat met name bedrijven met de minder goede resultaten zullen afvallen, zal dit een (tijdelijke) verbetering van de gemiddelde resultaten tot gevolg hebben.

Tabel I: Saldoberekening zeugen

omschrijving	hoeveelheid	prijs (gld)	bedrag (gld)
Opbrengsten			
Mesterijbiggen	21,8	95	2.071
Slachtzeugen	0,40	343	137
Uitgeselecteerde opfokzeugen	0,02	265	<u>5</u>
Totaal opbrengsten			2.213
Af: kosten aankoop opfokzeugen en voer			
Aankoop opfokzeugen (7 mnd)	0,45	580	261
Voer opfokzeugen	28 kg	0,41	12
Voer zeugen	1.082 kg	0,41	445
Voer biggen	610 kg	0,62	379
Beer	0,01	1.059	<u>11</u>
Totaal kosten aankoop			1.108
VOERWINST PER GEMIDDELD AANWEZIGE ZEUG PER JAAR			1.105
Af: overige toegerekende kosten			
KI (inseminatoren KI)			50
Gezondheidszorg - veterinaire kosten			80
- gezondheidsheffing			52
Elektriciteit			35
Verwarming (brandstoffen en strooisel)			65
Water			<u>15</u>
Totaal overige toegerekende kosten			297
SALDO PER GEMIDDELD AANWEZIGE ZEUG PER JAAR*			808

(* zonder rente; rentekosten per gemiddeld aanwezige zeug per jaar = f 56,80)

Aangezien de vaste kosten, waaronder de kosten voor huisvesting, eerder zullen toenemen dan afnemen voor het gemiddelde bedrijf, zou het saldo in principe minimaal gelijk moeten blijven om deze kostenstijging op te kunnen vangen. Op de langere termijn gaan hogere kosten gepaard met hogere opbrengsten en omgekeerd.

Tabel 1 en 2 geven respectievelijk de vastgestelde saldoberekeningen zeugen en vleesvarkens weer. Als gevolg van de gezondheidsheffing zijn beide saldo's voor de lange-termijnbegrotingen beduidend lager ingeschat dan vorig jaar. ■

Tabel 2: Saldoberekening vleesvarkens

omschrijving	hoeveelheid	prijs (gld)	bedrag (gld)
Opbrengsten			
Afgeleverd vleesvarken	88 kg	3,02	<u>265,8</u>
Totaal opbrengsten			265,8
Af: kosten aankoop big en voer			
Opgelegde big (25 kg)	1	95,00	95,0
Transport	1	3,2	3,2
Voer	244 kg	0,43	105,0
Uitval	2,4 %	154,00	<u>3,8</u>
Totaal kosten aankoop			207,0
VOERWINST PER AFGELEVERD VLEESVARKEN PER JAAR			58,8
Af: overige toegerekende kosten			
Gezondheidszorg - veterinaire kosten			5,0
- gezondheidsheffing			2,9
Elektriciteit			2,0
Verwarming (brandstoffen en strooisel)			2,0
Water			<u>1,3</u>
Totaal overige toegerekende kosten			13,2
SALDO PER AFGELEVERD VLEESVARKEN PER JAAR*			45,6
afgeleverd varken per varken per jaar			3,0
VOERWINST per gemiddeld aanwezig vleesvarken per jaar*			177
SALDO per gemiddeld aanwezig vleesvarken per jaar*			137
(* zonder rente; rentekosten per gemiddeld aanwezige vleesvarken per jaar = f 11,60)			